Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефони: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1018

РІК LXI. Ч. 251. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1953. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 251. VOL. LXI.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ВІДЛЕТІВ НА БЕРМУДИ

Вашингтон. — В п'ятницю, 4-го грудня, президент Айзенгавер мав відлетіти о год. 8-мій рано літаком на Бермуди, щоб взяти участь в нарадах з прем'єрами Британії і Франції. Прем'єр Франції Джозеф Ляніель прибув туди уже також літаком у товаристві закордонного міністра Жоржа Бідо і 17 інших високих французьких урядовців спеціялістів різних ділянок. У зв'язку з його приїздом, 79-літній Черчил, що звик вставати досить пізно, встав вчасно і зараз після сніданку почав нараджуватися з Ляніелем, щоб встановити спільні англо-французькі точки для предложення їх на зустрічі з американською делегацією, яку очікують на Бермудах в п'ятницю 4 грудня. Французи — як повідомляють американські обсерватори — привезли на Бермуди цілий мішок своїх вимог до американців, а частинно й англійців. Їх можна схопити у 4 найважніших точках: 1) щоб Америка й Англія спільно натиснули на уряд Західної Німеччини у справі Зарщини, щоб він погодився на теперішній стан у Зарщині, а саме, на політичну автономію тієї країни в рямцях економічної політики Франції, 2) щоб американці й англійці залишили свої війська в Европі і не залишили Франції віч-на-віч з відновленою німецькою армією, як довго Франція веде війну в Індо-Китаї і тому матиме слабшу військову силу, 3) щоб американці далі допомагали Франції у війні в Індо-Китаї і 4) щоб Америка й Англія погодилась на розмову з Совєтами та старалися включити у ці розмови французько-комуністичну війну в Індо-Китаї. Тільки згода на ці вимоги може стати — мовляв — передумовою ратифікації Францією европейського пакту оборони. Однак становище французької делегації на Бермудах є дуже незручне, бо уряд Ляніеля мусить податися до димісії найдалі 17 січня 1954 року, отже в місяць після президентських виборів у Франції. Президента Айзенгавера очікували на Бермудах Черчил і Ляніель, а місцева влада приготовила для нього королівське прийняття й привітання, таке саме, як недавно було зготовлено англійській королівській парі.

ДВА ВЕЛИКІ ОЧІКУЮТЬ ТРЕТЬОГО НАЙБІЛЬШОГО...



Британський прем'єр сер Винстон Черчил (зліва) вітає на Бермудах французького прем'єра Ляніеля з приїздом на конференцію „трьох великих". До них мав долучитися в п'ятницю вполудне третій найбільший, — президент Айзенгавер. Прем'єри Черчил і Ляніель є „тільки" головами урядів своїх країн, а президент Айзенгавер є не тільки головою уряду, але й головою держави. Одною з найголовніших проблем на тій конференції буде швидка ратифікація договору про европейську оборону.

Недостріляні полонені оповідають жахливі сцени про комуністичні звірства в Кореї

Вашингтон. — Під час дальшого переслухування американських полонених, які чудом врятувалися від смерти в комуністичному полоні, вийшли на денне світло такі жахливі звірства комуністів, про які досі нічого не знав західній вільний світ. Бувший американський вояк Рой П. Менрінґ кілька разів переривав свої зізнання, бо сильне зворушення й плач не дозволяли йому говорити. Комуністи, взявши Менрінґа в полон, зв'язали його разом з іншими дев'ятьма полоненими і так їх усіх гнали на північ. Після якогось часу Менрінґ почув постріли і кілька куль зранили його руки й ноги. Він упав разом з товаришами, а комуністи почали бити їх ногами і стріляти. Менрінґ тоді дістав ще одну кулю в кишки. Пізніше йому вдалося вилізти з-поміж трупів і врятувати своє життя. Сержант Венделл Трефферi оповідав про те, як корейська жінка ножицями до стриження трави відрізала йому обморожені пальці на нозі. — Треффері мусів маршувати босий, бо комуністи забрали його чоботи, а пізніше дали йому ґумове взуття, але обидва черевики були з тієї самої ноги. В полоні він сам відрізав собі кості з решти обморожених пальців, бо бачив, що в шпиталі був такий порядок, що він там згинув би. Інші полонені оповідали, як вони мусіли зносити нелюдські звірства комуністів, які знущалися над своїми жертвами.

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ ГОСТРО ОСУДИЛИ ЗВІРСТВА КОМУНІСТІВ В КОРЕЇ

42 ДЕРЖАВИ ГОЛОСУВАЛИ ПРОТИ СССР І ЙОГО 4 САТЕЛІТІВ

Об'єднані Нації, Н. И. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй в голосуванні прийняла внесок З'єдинених Держав, піддержаний Англією, Францією, Австралією, Грецією і Туреччиною, у справі воєнних злочинів, що їх комуністи доконали в Кореї у відношенні до альянтських вояків і корейського цивільного населення. Згідно з цим внеском Об'єднані Нації висловили „велике обурення" з приводу комуністичних звірств, внаслідок яких згинули кругло 38,000 альянтських полонених-вояків і цивільних корейців. В остаточному голосуванні 42 держави прийняли альянтський внесок проти 5 комуністичних голосів: СССР, Сов. Україна, Сов. Білоруси, Польща і Чехословаччини. Від голосування стрималися 10 держав: Афґаністан, Бурма, Єгипет, Індонезія, Ірак, Пакістан, Савді Арабія, Сирія, Ємен і Юґославія. Представники Ель Сальвадору і Ливану були неприсутні, а Індія не голосувала тому, що індійка Пандіт є президенткою Асамблеї. Вишинський і його підкомандні репрезентанти сателітських держав викрикували, після проголошення висліду голосування, що це „обман", „фальсифікація", „клевета" і т. п. Очевидно, — як кажуть часописні коментатори — ця остання резолюція Об'єднаних Націй має тільки моральне значення, як ще один осуд червоних перед публічною опінією світу і як ще одна маніфестація величезної більшости вільного світу в солідарному фронті проти Совєтів. Азійсько - африканські держави стримались від голосування за своєю принциповою тактикою, щоб — підкреслювати при кожній нагоді свою „невтральну" позицію, як ніби тієї третьої сили, що стоїть осторонь спору Схід-Захід.

Ще три запідозрені в комунізмі урядовці авансували проти осторогти ФБІ

Вашинґтон. — Сенатська Підкомісія Внутрішньої Безпеки повідомила, що ще три запідозрені в комунізмі урядовці дістали були працю, а пізніше й підвищення під час президентури Трумана, хоч ФБІ було проти їхньої номінації. Ці три урядовці — це Віктор Перло, В. Френк Ков і Соломон Адлер. ФБІ попередило було 10 урядових установ в цій справі, між іншим військового дорадника президента Трумана — генерала Вона, генерального прокуратора Кларка, секретаря скарбу Винсона, шефові штабу президента Трумана — адмірала Вільяма Д. Леґі та інших. Та проте Перло, Ков і Адлер дістали працю у відділі Ґеррі Декстера Вайта в департаменті скарбу. Голова Підкомісії Внутрішньої Безпеки сен. Дженнер заявив, що очолювана ним підкомісія переслухуватиме далі бувших секретарів скарбу Снайдера і Морґентава та суддю Найвищого Суду Кларка.

МекКАРТІ НЕ ДУМАЄ БУТИ КОНКУРЕНТОМ АЙЗЕНГАВЕРА

Вашинґтон. — Сен. Джозеф МекКарті, промовляючи через радіо й телевізію, заявив, що „смішно й неправдиво" твердити, ніби він змагає до партійного проводу, який очолює президент Айзенгавер. Він високо оцінював Айзенгавера й державного секретаря Доллеса, як мудрих політиків, але одночасно заявив, що домагається права критикувати політику обох цих державних мужів. „Вважаю президента Айзенгавера за мудру людину, казав сенатор. І гадаю, що він піде за голосом американського народу, якщо нарід виявить йому свою думку. При цій нагоді прошу тих всіх американців, які думають таксамо як я, в справі тієї кривавої торгівлі наших союзників із нашим смертельним ворогом, щоб писали або депешували до Білого Дому, повідомляючи президента, як вони дивляться на цю справу". МекКарті підкреслював, що він зовсім розходиться з державним секретарем в справі торгівлі з червоним Китаєм. Але „в такій республіці, як наша, казав МекКарті, мусить бути місце на чесне розходження в думках. Я шаную чесність і щирість цілей державного секретаря". МекКарті з'ясував своє відношення до президента Айзенгавера та його уряду в таких трьох пунктах: 1. Він буде підтримувати кожного республіканського кандидата до Сенату й Палати Репрезентантів під час виборів 1954 року, бо вважає, що це дуже важне для народу, щоб республіканці могли контролювати Конґрес. 2. Він вірить, що боротьба з комуністичними аґентами на урядових становищах буде грати велику ролю під час виборів найближчого року, бо хоч республіканський уряд вже звільнив 1,456 урядовців, як небезпечних для держави, яких дістав був у спадку від демократичного уряду, але ця боротьба проти комунізму в уряді ще незакінчена. 3. Ця боротьба проти комунізму важна ще й тому, що Демократична партія має в своїх рядах ліві елементи, які дуже податливі на комуністичні гасла. Республиканські провідні політики заявилися в спорі між МекКарті і президентом Айзенгавером за президентом.

Комуністичні неповоротці твердо стоять на большевицьких позиціях

Панмунджом. — В здемілітаризованій смузі відбуваються щоденні сесії Невтральної Комісії, під час яких південно - корейські „переконувачі" старяються вплинути на своїх колишніх вояків, які, попавши в комуністичний полон, відмовились репатріюватись. Щоденно переслухують по 30 південно - корейських неповоротців. У двох перших днях ані один із 60 полонених не змінив своєї думки — всі вони відмовились репатріюватись і вирішили залишитись по комуністичному боці. Південно - корейські „переконувачі" запевняють полонених, що вони, вернувшись додому, дістануть від уряду всіляку опіку і їх ніхто не переслідуватиме за те, що вони ділали, бувши в полоні. Неповоротці все це вислухують спокійно, і заявляють, що вони рішені залишитись у комуністів. Між неповоротцями є одна молода жінка, яка заявила, що буде й далі боротися проти американців, яким „нема що робити в Кореї". Спроби неповоротців виголошувати комуністично - пропаґандивні промови голова тих засідань із Невтральної Комісії негайно припинив.

Російська біла еміґрація заплутана в совєтському шпигунстві

У зв'язку з викриттям в проводі російської білоеміґрантської організації НТС (Національно-Трудовий Союз — солідаристи) совєтського шпигуна Мюллера-Хорунжого, про що „Свобода" свого часу повідомляла, відмовлено в продовженні візи представникові цієї організації в ЗДА Константинові Болдиреву — повідомлено з різних джерел. Цей чільний діяч російської „солідаристичної" організації, що нав'язав був широкі зв'язки у Вашинґтоні, вже відлетів до Лондону. Совєтський шпигун, бувший капітан червоної армії Мюллер-Хорунжий і його жінка, оскаржені американським військовим прокуратором, сидить в тюрмі в Мюнхені. Перейшовши з 1948 році до Західньої Німеччини і за якийсь час діставшись до проводу НТС, Мюллер-Хорунжий систематично передавав по той бік залізної заслони відомості про збройні сили ЗДА в Західній Німеччині, про систему радарових споруд, зокрема переслав списки протикомуністичних аґентів на терені Східньої Европи і повідомив совєтську тайну поліцію про висилку на Україну чотирьох аґентів, що, як писала совєтська преса, з парашутами спустилися недалеко Одеси, були заарештовані та розстріляні. Офіційний орган НТС „Посєв", що виходить у Гамбурзі в Німеччині, в усій цій справі обмежився на коротких повідомленнях. — Орґанізація НТС, за оцінкою самих же білоеміґрантських політиків, належить до найбільш діяльної і „бойової" російської партії на еміґрації. В своїй галасливій пропаґанді „солідаристи" переконували американський світ, що це вони вбили свого часу Кірова в Ленінграді, зорганізували на теренах СССР „підпільну армію", яка зводить бої з відділами МГБ і пропонували Вашинґтонові за 100 мільйонів долярів зробити в Совєтському Союзі протибольшевицьку революцію.

Червоні саботують переговори про мирову конференцію в Кореї

Панмунджом. — Артур Дін, репрезентант Об'єднаних Націй і З'єдинених Держав на підготовчій нараді з комуністами щодо скликання мирової конференції в справі Кореї, заявив, що він щораз більше схиляється до погляду, що комуністи свідомо саботують розмови на цю тему, не бажаючи тієї мирової конференції. Він подав, як причину такого комуністичного становища, їх бажання якмога найдовше втримувати в Кореї стан непевности, щоб могти процесуватися за 20.000 некомуністичних полонених, які відмовляються репатріюватися. Дін недвозначно заявив комуністам, що їх вимога ставитись до Совєтів, як до невтральної держави і в цьому характері запросити їх на мирову конференцію, є абсолютно неприйнятна, і якщо комуністи будуть далі настоювати на цьому, то мирова конференція не відбудеться. Він назвав „кепським жартом" окреслювати Совєтів, що безупинно постачали зброю і воєнний матеріял комуністам у корейській війні, як „невтральних". Комуністи зі свого боку поступилися настільки, що погоджуються вже, щоб Совєти мали на мировій конференції повний голос, у відрізненні від інших „невтральних" без права голосування, але настоюють, — що Совєти мають фіґурувати, як „невтральні". Дін заявив також, що без уваги на те, чи конференція відбудеться чи ні, 22 січня будуть випущені всі полонені неповоротці на волю, бо тоді минуть 120 днів від часу передачі тих полонених під сторожу Невтральної Комісії.

Конґресмен Кондон був на комуністичних зборах

Сан Франсіско. — Бувший комуністичний журналіст — Дейвід Бладжетт зізнав перед Конґресовою Комісією для Протиамериканських Дій, що демократичний конґресмен Роберт Л. Кондон був присутній на зборах комуністичної партії в Окленді 1948 року. Це були збори партійців і не комуніст не міг на них бути присутній. Член Комісії, сенатор Мавлдер поставив Бладжеттові такий запит: — „Чи це той сам Роберт Л. Кондон, який є тепер конґресменом?" Свідок відповів: — „Так, дійсно." Конґресмена Кондона не запросили цього року на пробу з атомовою бомбою, бо його підозрівали в зв'язках з комуністами. Тоді Кондон гостро протестував.

Видано виконний розпорядок до нового переселенчого закону

Вашинґтон. — В четвер 3 грудня ц. р. державний департамент видав вже остаточно виконний розпорядок до останнього переселенчого закону, що допускає додаткових 214,000 осіб з Европи до ЗДА поза щорічною квотою. Зате формуляри нових „ашурансів" ще не є готові і будуть видрукувані щойно безпосередньо перед найближчим Різдвом. Допоміжним переселенчим організаціям, між ними ЗУАДК-ові, не вдалося — не вважаючи на всі інтервенції і переконування вирішних чинників у Вашинґтоні — вплинути на спрощення тексту згаданих „ашурансів". Держ. департамент, виготовляючи їх, тримався строго тексту закону. З централі ЗУАДК-ту у Филаделфії повідомляють, що ЗУАДК буде облегшувати спонзорам виповнити ті ашурансові формуляри, які складаються аж з трьох частин і вимагають багато часу й мороки від спонзора, а саме, централя сама виповнюватиме частину формулярів на підставі тих даних, що їх досі дістала від спонзорів, що хочуть спровадити дальших українців із Европи до ЗДА. ЗУАДК докладно і безупинно стежить за цією справою і про всі дальші деталі повідомить громадянство. Екзекутивний директор ЗУАДК, д-р В. Галан, був у цих справах знову в четвер, 3 грудня ц. р. на конференції з делеґатами інших допоміжних організацій у департаменті стейту, де говорилось про деталі виконання закону.

Проф. І. Мірчук доповідав у Римі по-італійськи

Рим. — Проф. Іван Мірчук, ректор Українського Вільного Університету доповідав тут минулого місяця на тему: „Рим, Візантія і Москва в змаганнях за культурну перевагу в Східній Европі". Професор Мірчук виголосив свою доповідь італійською мовою на ширшому засіданні Італійсько-Українського Наукового Товариства. Після доповіді відбулася широка дискусія, в якій забирали голос і висловлювали свої думки визначні італійські вчені, культурні і політичні діячі. Другу доповідь в тому ж товаристві мав у половині минулого місяця проф. д-р Володимир Кубійович. Він говорив про географічно-політичне значення України.

Ніксон не переконав Індію

Ню Делі. — Віцепрезидент Ніксон виголосив перед 500 членами обох індійських палат парляменту велику промову на тему американської закордонної політики. Передусім Ніксон запевнив індійців, що закордонною політикою ЗДА керує президент Айзенгавер, а ніхто інший, і що президент спирається в своїй політиці на величезну більшість американського народу. Ця заява зроблена у зв'язку з враженням, що постає в деяких закордонних колах, начебто закордонна політика ЗДА стоїть під впливом сен. МекКарті. З уваги на індійські голоси, що ЗДА піддержують в Індо-Китаї і в північній Африці колоніялізм Франції, Ніксон запевняв, що колоніяльно - імперіялістичну політику ведуть якраз Совєти і що ЗДА стараються вдержати мир, розбудовуючи свою і союзницьку силу, яка має відстрашити комуністів розв'язати нову війну. Індійці холодно поставились до всіх висновків Ніксона, не бажаючи зрікатися своєї політики „невтральности". Зокрема прем'єр Неру підкреслив знову в своїй 35-хвилинній розмові з закордонними журналістами в Ню Делі, що ЗДА повинні визнати комуністичний Китай, як „історичний факт". Він заявив, що політика базована на невизнаванні фактичного стану речей у світі, є неправильною. — 40 комуністичних членів індійського парляменту збойкотували засідання, на якому промовляв віцепрезидент Ніксон.

Ню Йорк сьомий день без часописів

Ню Йорк, Н. И. — Вже сьомий день Ню Йорк позбавлений часописів внаслідок страйку 400 фотограферів. В зв'язку зі страйком коло 20 тисяч осіб не працює і 5,500,000 примірників семи найбільших часописів не появляються друком. Директор Федеральної Посередничої Служби в Вашинґтоні Вітлі П. Кой іменував триособову федеральну комісію для посередництва ,але до порозуміння між робітниками й видавцями ще досі не дійшло, бо фотогравери не відступають від вимаганої 7.50 долярової підвишки на тиждень, а видавці пропонують підвишку в висоті 3,75 доляра. Найближче засідання представників обох сторін і федеральних посередників має відбутись в п'ятницю в 10 годині перед полуднем. На страйк нарікають нюйоркські купці, бо не мають де рекламувати свої товари, і то в рухливий передсвяточний час. Купці твердять, що їх обороти поважно зменшилися в цьому тижні.

Чотири особи поранено під час нападу на бюро вантажників

Нюарк, Н. Дж. — 75 робітників приїхали в 15 автах із знаками Нюйоркського стейту до бюра 1235 Відділу Міжнародної Спілки Вантажників в Нюарку і закликали членів незалежних вантажників вступити до новооснованої спілки, яка належить до АФП. Після бурхливих переговорів вони здемолювали приміщення бюра і поранили чотирьох урядовців. На автах напасників були написи з закликом вступати до нової спілки, яка належить до Американської Федерації Праці. Двох поранених робітників відвезено до шпиталю. Коли про цей напад довідалися вантажники, що були на праці в порті, то кілька сотень їх прибігли на місце події, але поліція не допустила до бійки.

Низька плата і неоправданий критицизм відстрашують від військової служби

Вашинґтон. — Окрема комісія генералів і адміралів, покликана до життя президентом Айзенгавером на весні цього року, заявила, що надто низькі платні для фахових старшин та неоправдана і насмішлива публічна критика високих військовиків є причиною того, що до війська не голосяться здібні молоді люди. Комісія ствердила, що такий стан небезпечний для оборони країни, бо молоді, здібні люди вибирають інші звання, де їх ніхто публічно не критикує, і де вони можуть заробити на краще життя. Комісія ствердила, що теперішні старшинські платні на 8 відсотків нижчі від індексу коштів щоденного прожитку. Вона нарікає і на той тон преси, з яким часто пишуть з непошаною про військовий стан.

● **Англійці організують** спеціяльну експедицію в Гімалайські гори, щоб зловити чи вбити якусь невідому ближче потвору, що нібито живе в околиці, якою минулого року йшла експедиція на гору Еверест. — Один із членів експедиції, — швайцарець, був тоді заатакований потворою, що є висока на 12 стіп.

В АМЕРИЦІ

● **Число вбитих** на автострадах в стейті Ню Джерзі дійшло до 659 осіб. В минулому році це число становило від січня до грудня 763 особи.

● **92-річний** Дейвід Р. Стеффі домагається відшкодування за те, що, впавши на мокрій плиті в фабриці в Шикаґо, зломав собі ногу. Його адвокат заявляє, що Стеффі, мабуть, найстарший робітник, який домагається відшкодування за нещасливий випадок під час праці.

● **Вдова по воякові** Албертові С. Врахтові дістала посмертне відзначення для свого чоловіка, який 1952 року згинув, рятуючи від зачадження своїх товаришів. Під час церемонії передачі відзначення були присутні батьки покійного вояка.

● **Шкільна Рада** міста Нюарку домагається від Міської Ради закону, який забороняв би на терені шкільних будинків і спортових шкільних стадіонів продавати алькогольні напої. Проєкт закону домагається за його порушення кари ув'язнення до 90 днів і грошової кари в висоті до 200 долярів.

● **Заступник секретаря** оборони заявив про те, що вийшло зарядження, яке забороняє всякі дискусії про атомову й водневу зброю між військовими й цивільними співробітниками департаменту. Команда Фльоти заборонила обговорювати навіть ті відомості про атомову зброю, які вже були друковані.

● **Новообраний** демократичний губернатор стейту Ню Джерзі, Роберт Б. Майнер — хвалив свого республіканського попередника губернатора Дріскола. Вони зустрілися на спільному обіді. Майнер заявив, що його завдання на пості губернатора — це служба 5,000,000 жителів стейту Ню Джерзі.

В СВІТІ

● **Совєти** — згідно з зізнаннями японських воєнних репатріянтів — вибудували підводний тунель між Олександрівськом на Сахаліні й далекосхідньою совєтською базою Совґавань. До будови того тунелю вживано тільки білих невільників, привезених з европейської Росії. Після смерти Сталіна серед тих робітників вибух бунт, внаслідок якого вбито 700 робітників-в'язнів, — кажуть японці.

● **52-літній чех,** що навіть називається Бендріх Чех, перепачкував свого сина Маріяна, невістку Драгоміру і двох малих внучат, 2 і 4 років, у вантажному залізничому вагоні з мукою до американської зони Австрії. Тому, що той вагон несподівано затримано було на кордоні два дні, діти й жінка мало не померли з голоду і задухи у скринях, в яких були замкнені.

● **Один член англійського** парляменту, лейбурист, закинув американцям, що вони вивозять свої авта до червоного Китаю, забороняючи це робити англійським фірмам. У Пейпінґу, мовляв, є стільки американських особових авт, як на Ґровенор Сквер у Лондоні. — Стейт Департмент заперечив цьому, кажучи, що востаннє вислано до Китаю 73 авта ще в 1949 році, а від січня 1950 року не пішло туди ні одно американське авто.

● **У Лондоні переведено** операцію, внаслідок якої розділено дві тримісячні близнячки, що зрослися хребтами. Операція тривала 90 хвилин. Вона „вдалася", але в годину пізніше одна розділена дівчинка померла. Зате друга живе і лікарі запевняють, що житиме. Ці сіямські близнячки — це ніґерки з африканської країни Ніґерія.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобв'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БЕЗ ІЛЮЗІЇ

В п'ятницю, 4-го грудня, мала початися на Бермудах довгоочікувана конференція „трьох великих", себто голів урядів З'єдинених Держав Америки, Британії і Франції. Конференція має більше інформативний характер та призначена головно для узгіднення думок і поглядів голів урядів трьох західніх великодержав на поодинокі міжнародні політичні проблеми, що сьогодні стоять під кутом відношення між демократичними Заходом і тоталітарно-большевицьким Сходом. До цих проблем належатиме в першу чергу дальша тактика західнього світу у відношенні до Москви, а з поодиноких справ окрему увагу матимуть на Бермудах такі актуальні питання, як озброєння Німеччини в рямках европейської оборонної спільноти, справа Німеччини і Австрії взагалі, італійсько-юґославський спір відносно Трієсту, положення на Близькому Сході, конференція в справі миру в Кореї, можливості замирення в Індо-Китаї та ціла низка інших політичних, господарських і військових проблем, включно з обміном інформацій про атомову зброю. „Трьом великим" — президентові Айзенгаверові та прем'єрам Черчилові і Ляніслеві — допомагають в розгляді тих справ їхні міністри і досить велика кількість всіляких спеціялістів.

Конференція на Бермудах приковує загальну увагу світу, але навряд чи хтонебудь, що визнається в теперішній ситуації, має будь-які ілюзії щодо можливих рішень на тих нарадах. На тій конференції буде заступлено два політичні напрямки, дещо розбіжні в головній справі: відношення до Совєтів. Всі три „великі" однозгідні в тому, що треба вживати всіх можливих заходів для скріплення оборони вільного світу та для вдержання миру. Це їх принципи. Натомість існують легкі розбіжності щодо тактики. Британський і французький прем'єри, зокрема перший, сер Винстон Черчил, заступає думку нової спроби відпружити міжнародні відносини при круглому столі, разом з Маленковим. Президент Айзенгавер, хоч не відкидає можливости такої зустрічі в майбутньому, вважає, що нова зустріч, крім можливостей нової пропаґанди збоку Москви, не матиме жадного успіху, якщо Кремль раніше не виявить і не підтвердить ділами своєї доброї волі миритися.

Така розбіжність думок між керівниками західньої політики не є жадною трагедією, як довго вона не впливає на практичну, щоденну політику західніх великодержав. Бо хотіти говорити з новим совєтським диктатором ще не означає впевнености, що такі розмови будуть успішні. Таких ілюзій не може мати, зокрема, такий „кутий на всі чотири ноги" політик, як Черчил, і це потверджує політика очолюваного ним уряду, який не тільки не здеморалізувався пропозиціями свого прем'єра щодо розмов з Москвою і не припинив своїх оборонних заходів, але, навпаки, продовжує їх і тепер вже навіть зі свого боку починає натискати на ратифікацію европейського оборонного договору з дразливою для Франції німецькою армією.

Президент Айзенгавер у своєму становищі відносно західньої політики супроти Совєтів має, без сумніву, підтримку більшости публічної опінії світу. Це мусить знати і британський прем'єр. Отже можна сподіватись, що на Бермудах не витрачатимуть багато часу і слів на вияснення тієї ситуації, натомість віддадуть більше уваги проблемі узгіднення думок та поглядів на поодинокі актуальні проблеми і, зокрема, плянам дальшої акції й оборонної підготови, незалежно від розмов з Кремлем.

З початком листопада республіканці злагіднювали деякі свої невдачі у виборах тим, що заповідали нову динаміку американської політики, яку видвигне президент Айзенгавер в своїй промові до Конґресу та нації в найближчому січні. Теперішня конференція на Бермудах може мати відповідний вплив на ту сподівану нову політичну програму президента Айзенгавера. Сама конференція на Бермудах може закінчитися спільною декларацією в загальних справах, і, хоч вона напевно увійде до історії, — не можна мати жадних ілюзій, щоб на ній могли запасти такі історичні рішення, як мир або війна зі Совєтами, бо перше — неможливе, а другу західній світ намагається за всяку ціну оминути.

НЕДОСТАЧА ВОДИ НА СХОДІ

Управа міста Ню Йорку видала заклик до мешканців, щоб вони були ощадні в уживанні води, бо недавня перевірка постачання води для цілої метрополії виявляє, що в горішньому бігу рік, з яких ціла околиця набирає воду, було замало дощів. Найближча зима не буде в спроможності надолужити цю недостачу і вже наступна весна може стати критичною. Після такої перестороги департамент води й електрики цифрами довів, як загалом водні запаси меншають у цілій околиці.

Поки ще управа Ню Йорку подала до публічного відома стан води в своїх збірниках, д-р Торло К. Нілсон, голова комісії для водної політики й постачання стейту Ню Джерзі, проголосив на річному зібранні товариства стейтових публічних ужитків свій погляд на причини недостачі води в східніх стейтах. Він каже, що „стародавні льодовці та модерні механічні помивачі" — це чинники, що загрожують недостачею води.

Дальші його завваги в цій справі такі: Підвищення температури в останніх роках спричинило сильніше випаровування води в річках, збірниках і фабриках. Спека спричинилася теж до стоплювання льодовців і снігів на високих горах. Внаслідок стоплювання льодовців прийшов наглий зріст рівня води у великих ріках, а це, в свою чергу, піднесло рівень води в океані приблизно на дев'ять стіп при берегах Ню Джерзі, Ню Йорку та сусідніх стейтів.

Одначе водне багатство в океані не принесло щастя прибережним околицям, бо морська вода насичена мінеральними солями, занечистила підземні збірники солодкої води, які втратили вартість для життєвих потреб у так званих „резиденціяльних районах". Крім того, її не можна вживати теж і для звичайних промислових потреб. Навіть відомі мочаристі долини почали висихати останніми роками, отже й водні джерела, що могли знаходитися під ними, вже не можуть бути збережені на довшу мету. Мочаристі зони служать тепер як місця для зсипання сміття, вивоженого з великих міст. Там будують нові доми, отже підміські околиці ростуть, а з цим росте запотребування води.

Для забезпеки від критичного водного стану в недалекій майбутності, д-р Нілсон радив будувати нові збірники в дальших околицях.

Хоч ця осторога стосується до східніх стейтів, вона має значення і для інших околиць. Відомо, що през. Труман за часів свого урядування склав був комісію для простудіювання стану води на цілій території ЗДА і для підшукання способів збереження води в околицях, багатих на водні опади, щоб її використати в сусідніх районах. Незалежно від цієї комісії почали працювати різні лябораторії, досліджуючи можливість використання морської води для домашнього вжитку. Кількакратно місто Ню Йорк проголошувало, що буде черпати воду з ріки Гудсону, яка, з уваги на свою глибину, має солону воду навіть у віддалі 300 миль від свого гирла. Одначе ці вісті пізніше спростовано, пояснюючи, що процес очищування цієї води ще не вдосконалений.

З Берклі, у Каліфорнії, в половині листопада наспіли звідомлення про поступ в очищуванні морської води в лябораторії тамошнього університету. Еверет Дін Гов, заступник декана колеґії інженерів при цьому університеті, твердить, що „дотеперішні досліди виявляють, що ці методи можуть „випродукувати" воду по доступній ціні при відносинах, які тепер існують в деяких околицях Каліфорнії". Як директор відмінералізовування морської води в водній установі в Річмонді, декан Гов виявив два роди дослідів, доконуваних у цій експериментальній лябораторії.

Один спосіб — це соняшна дестиляція; другий — це комбінація звичайного дестилювання й природної температури. Він каже, що випробовує ще третій спосіб, використовуючи теплу воду, що переходить через машини Дізеля. Одначе цей третій дослід ще не викінчений.

Очевидно ,що методи, вживані фахівцями, не завжди зрозумілі для пересічних громадян. Одначе само запевнення науковців вказує, що людство не загине без води при нормальних відносинах. Щоб очищати морську воду від соли, треба дальших проб і приладів. Це вимагає значних фондів. Якщо досліди будуть вдосконалені, кошти зменшаться. Тоді можна буде робити порівняння, що дешевше: чи дотеперішня побудова великих водних збірників і водопроводів, чи новопридумана дестиляція морської води і розпроваджування її до мешкань у прибережних смугах.

Та доки це перейде в стан практичного вжитку, населення тих стейтів, в яких відчувається обмаль води, у своєму власному інтересі повинно пристосуватися до вказівок влади і ощадливо витрачати воду навіть у нормальних часах.

ЗАГРОЗА КОМУНІЗМУ В ІТАЛІЇ

Цікаво, що коли говорять про комуністичну силу на европейському Заході, то всі думають відразу про Францію. Тим часом насичена комуністами Франція таки стоїть „позаду" Італії, яка в очах комуністів усього світу найбільше „дозріла" до комуністичного ладу. У самоуправних виборах в травні цього року у Франції комуністичний виборчий бльок дістав 33% усіх голосів, — в Італії комуністи і їх ліво-соціялістичний союзник здобули в цьогорічних парляментарних виборах 35,4% всіх голосів. У Франції — запевняють знавці — армія є протикомуністична (тому тамошні комуністи є „пацифістами" і голосують проти військового бюджету), так само робітничий професійний рух має три сильні сектори — не тільки комуністичний, але й соціял-демократичний та католицький. В Італії дух армії сумнівний, а комуністи є найсильнішою і майже єдиною робітничою зорганізованою силою. І тому питання, як виглядатиме Італія на випадок третьої світової війни, з Заходом по одному боці й Совєтами по другому, турбує особливо американські чинники. Нема ніякого сумніву, що непевність італійського терену, підмінованого комунізмом, стала головною причиною, чому ЗДА приспішили договір з Еспанією про морські і летунські бази.

В Італії взагалі не говориться про „інфільтрацію" комуністів в будь-яку ділянку державного чи суспільного життя. Вони є скрізь і всюди, і всі це знають і всі це сприймають, як самозрозумілу річ. У Больоньї, місті з пів мільйоном мешканців, і в цілому ряді інших міст та містечок, посадниками є комуністи. Генеральна Конфедерація Праці має в своїх рядах більше робітників, як усі інші робітничі організації разом узяті. Комуністами є не тільки пролетарі: в трамваях, на лавках у публічних садах і скверах, в каварнях і в найелеґантніщих ресторанах, всюди можна побачити чоловіків і жінок, що читають комуністичний часопис „Ль' Уніта". Є десятки суддів-комуністів і навіть один суддя в т. зв. Касаційному, себто Найвищому Суді. Комуністична партія рахує кругло 2 мільйони членів, але 10% партійних членів, кругло 200 тисяч осіб — це те „тверде ядро" комуністичної партії в Італії, які студіюють, плянують і організують комунізм в Італії мають ясну ціль: використати першу добру нагоду, щоб скинути демократичну владу й самим захопити її, або, на випадок вибуху війни, коли вони ще не будуть при владі — унеможливити альянтам використати італійського вояка й італійський господарський потенціял проти Совєтів. Тому комуністи втримують в Італії цілу сітку власних шкіл, а під самим Римом існує спеціяльна „висока" школа для партійних лідерів. З тих шкіл щорічно виходить по 3,000 добре вишколених „професійних" аґентів, які вміють організувати страйки, саботажі, бунти й вести пропаґанду при всякій нагоді. Комуністична партія в Італії має зразковий архів своїх членів, з точними заввагами, хто яку функцію виконує і до якої надається в разі потреби. Найповажнішими партійними зорганізованими клітинами є, поруч із названою професійно-робітничою організацією, Генеральною Конфедерацією Праці. — Національна Асоціяція Італійських Партизанів із 300,000 членів, що на випадок комуністичного бунту автоматично перетворюється в першу комуністичну армію. Поруч з ними існує Комуністична Федерація Молоді з 455,000 членів. Союз Італійських Жінок — це італійські комуністки, що їх нараховують на більше як мільйон душ.

Італійські комуністи мають величезні партійні фонди. Вони видають 34 щоденники, 104 журнали й добрий тузінь інших часописів. Вони видають на пропаґанду більше, як котрабудь інша країна поза Совєтами. Найповажніші джерела їхніх партійних фондів — це власні партійно-комуністичні підприємства, великі бизнеси, що ведуть міжнародну торгівлю, або партійний податок від тих багатих членів, які є великими бизнесменами. Багато італійських промисловців і банкирів сплачують комуністам своєрідну данину, щоб мати спокій від комуністів-робітників у своїх фабриках і щоб „асекурувати" себе на випадок приходу комуністів до влади (звичайно, ця типова для багатіїв наївність, бо комуністи, діставшись до влади, тих „льояльних" буржуїв знищили б ,а їх маєток пограбували б). Зрештою, комуністичний апарат діє таємно на відтинку підготови власної збройної сили. Комуністи мають великі запаси зброї ще з останньої війни, коли в їх руках знаходився майже весь італійський протинімецький рух. Тою зброєю і амуніцією, що її вже досі викрила поліція, включно з важкими гарматами (а викрито лише малу частину з існуючих таємних складів), можна озброїти 6 дивізій. У спробі зорганізованого бунту в 1948 році, в реакції на замах на особу комуністичного лідера Толіятті комуністи опанували були цілий ряд фабрик, спаралізували комунікацію в цілому краю, ізолювали міста та села і обеззброїли багато поліційних відділів. Вони роблять час від часу такі „вправи", перевіряючи власні сили й можливості.

Комуністичні міністри були в коаліційних урядах 1945-1947 р.р. Бувши при владі, вони не марнували часу — особливо для насадження своїх людей в поліційний і військовий апарат. Після того переведено в Італії деяку чистку державного апарату від комуністів, але, очевидно, вона була дуже поверховна і ніхто поважно про неї нині і не думає. Недавно один італійський часопис повідомив, що половина кандидатів у школі парашутистів — молоді комуністи. Це — найкращий доказ, що ані в адміністраційному апараті, ані у війську, суді чи школі не робиться різниці між комуністами й некомуністами, і навіть теперішній прем'єр Пелла уважав за потрібне заявити на початку свого урядування, що „не буде дискримінації з політичних причин", себто, простою мовою, не будуть за приналежність до комуністичної партії позбавляти праці. Цікаво, що італійці стали нечулі на деякі курйозні явища, — як напр. те, що названий вже Толіятті прийняв був у 1939 році совєтське громадянство і з презирством висловлювався про вартість італійського громадянства. Його найближчим спільником є лівий соціяліст Невні, який теж паломничав до Москви і є, на випадок приходу Толіятті до влади, кандидатом на міністра закордонних справ.

Зрештою, італійці не дуже хвилюються і не дуже цікавляться комуністичним рухом в Італії. Але це є не так доказ їх легкодушности, як радше доброго знання країни і її відносин. І американський журнал „Ю С Нюз енд Ворльд Ріпорт", з якого черпаємо ці інформації ,так само не б'є на сполох. Видко, що вирішні італійські й чужоземні чинники, рахуючись з можливістю комуністичної диверсії, знають напевне, що вона буде остаточно здавлена, так само, як комуністична диверсія в усьому світі, включно з її московською централею.

Микола Кокольський

ЗА РЕАЛЬНУ СЛУЖБУ РІДНІЙ ЗЕМЛІ

Коли в розмові з пересічним американським інтеліґентом Ви вживаєте слово „Україна", тоді звичайно, як реакцію на це слово, чуєте: „Bread basket". На цьому часто й обмежується знання української землі. Значно рідше зустрічаються люди, які своїм знанням України сягають далі цього прислівного „коша хліба", люди, бодай приблизно ознайомлені з її героїчною ролею у відвічній боротьбі ,яку вона веде за волю, в минулому зі степовим хижацтвом, а в сучасному із загарбницьким московським большевизмом. І надто мало знають тут про ту не дуже почесну ролю, яку відіграють північний і західній сусіди України в її трагедії. Що більше! Навіть твори української культури, беззаперечний витвір українського духа, записується тут аж надто часто на конто цих, ворожих Україні, народів.

Вияснити це явище не так то й трудно. Це ж ніщо інше, як вислідна тієї війни, яку ведуть Польща і Москва з українською нацією, намагаючись підкорити, опанувати і зрештою знищити її. А війна — це не тільки схрещення зброї на полі бою, це ще й боротьба „на холодно" на всіх відтинках внутрішнього і зовнішнього фронтів. Внутрішній фронт, що його веде окупант проти поневоленого народу ,це нищення його господарської сили, це гальмування його культурного розвитку, це здушування його громадської і політичної свободи. А зовнішній фронт — це ворожа пропаґанда, або, як сьогодні кажемо, психологічна війна. Поневоленого знецінюється затушовуванням його позитивних вартостей, опоганюється перекрученими, а то й видуманими фактами та змальовується в якнайпоганішому світлі. З моральним законом окупант не рахується. Він вживає цілого арсеналу найнікчемнішої зброї, щоб тільки якнайбільше понизити противника в очах світу. Ця хижацька „державна рація" сліпить навіть людей непересічної міри, і вони, замість служити ідеалам правди й добра, понижуються до льокайських послуг дрібній, забріханій політиці. З того скаламученого джерела випливають усі ті наклепи, перекручення і фальш в літературі й науці, затруєна зброя ворожої політики.

Киньмо оком на наголовки книжок у першій-ліпшій бібліотеці американського міста. Побачимо тут в англійських перекладах чи не всю польську літературу, включно зі сенкевичівським „Огнем і мечем", що в такому спотвореному вигляді представляє американським читачам українську націю! Зустрінемо тут також праці істориків, що просто перекреслюють всю українську історію, вписуючи її на московське конто. Не можна навіть уявити собі, скільки шкоди завдають нам усі ці твори.

З нашого боку зроблено ще далеко не все, щоб протиставитись тій суцільній ворожій кампанії проти українського народу. На рідній землі ми віддалися цілком боротьбі на внутрішньому фронті, що абсорбувала всі наші сили. Політика, культура, економіка — все те було під обстрілом противника і вимагало відсічі. А назовні? Наші дотеперішні зусилля все ще далеко невистачальні. І тому Україна в очах чужинців є здебільша така, якою змалювали її вороги.

Сьогодні ми відірвані від рідної землі, сьогодні зліквідований для нас внутрішній фронт боротьби з противником. Логічно, сьогодні особливо пригожий момент для боротьби на зовнішньому фронті. Треба тільки себе змобілізувати до тієї боротьби. На матеріяльні засоби нас уже до певної міри стати. Мобілізуймо ж себе ще духово. Перестаньмо врешті плакати на панахидах і всю енергію вкладати в святкування незчисленних роковин, а звернім наші сили і наше завзяття на зовнішній фронт. Робота, яку в нас сьогодні виконується, надто мала в порівнянні з величиною завдання на міжнародному терені — це краплини в морі потреб. Поведім інтенсивну боротьбу друкованим словом за наше добре ім'я, за наше справжнє обличчя, за нашу поневолену правду! Говорімо світові в його пресі та його книгозбірнях творами наших письменників і наших учених про наше життя, наші змагання і наші страждання за високі ідеали. І це буде реальна служба Рідній Землі.

На скорі успіхи нашої праці не числімо, бо надто вже засмічений шлях до нашої правди. Але вони таки прийдуть. Працюймо з непохитною вірою, що прийде час, коли над карликуватими героями сумної доби зніметься достойна постать великої страдниці за вселюдські ідеали — Української Землі.

Конґрес Індустріяльних Організацій (CIO) виробив нову програму, за якою розподілятимуться серед закордонних робітничих юній інструменти для організаційної праці. Інструменти упаковані так, що кожний комплект має друкарську машинку, ручну дуплікаційну машину з запасовими частинами та скріплювальну машину із запасом скріплювачів. У розподілі цих комлектів бере участь організація „Каре".

Цього року сталеві компанії З'єдинених Держав виплатять своїм робітникам близько трьох більйонів триста мільйонів долярів, тобто суму, достатню, щоб покрити бюджет на 1954 рік шістьох з дев'ятьох виконних департаментів федерального уряду.

Д-р В. Ґалан, Екз. дир. ЗУАДК

ПРАЦЯ ЗУАДК

(Звідомлення виголошене на зборах Дирекційної Ради у Филаделфії 24-го жовтня 1953)

(3)

Допомогова акція

В другій половині 1952 року З'єдинені Держави Америки залила ціла повінь різних збірок і запанував повний хаос на збірковому полі. Тоді Екзекутива ЗУАДКомітету повідомила свого европейського директора про потребу переведення координації в цій ділянці. Після довгих переговорів вдалося таку координацію зробити і створено при Европейському Представництві Координаційну Комісію, до якої приступили представники наших Церков і всі українські головні організації в Німеччині й Австрії, на таких умовах:

„1. Для координації розподілу матеріяльної допомоги, яка йде із ЗДА через ЗУАДКомітет, твориться Координаційну Комісію при Европейському Представництві ЗУАДКомітету, в склад якої входять представники: Українських Церков, ЦПУЕН, УСХС, СУВІ, ОУЖ і КоДУС.

2. Для упрощення координації цього розподілу на терені Австрії, до цієї Координаційної Комісії входять представники УЦДОА.

3. До технічного розподілу призначених Координаційною Комісією допомог вживається льокальних працівників вищеназваних організацій, де вони існують, або апарату Европейського Представництва ЗУАДКомітету з відповідальністю його ж европейського директора.

4. Розподіл матеріяльної допомоги ЗУАДКомітету проводиться за листами, зложеними по категоріям на списках ЗУАДКомітету, устійнених на засіданнях Координаційної Комісії.

5. На допомогу організаціям, які входять у склад Координаційної Комісії ЗУАДКомітету, призначається покищо суму 1,000 дол., які будуть розділені в такий спосіб: ЦПУЕН — 365 дол., УСХС — 365 дол., СУВІ — 110 дол., ОУЖ — 40 дол. і УЦДОА — 120 дол. Дальша допомога буде зростати в міру напливання фондів, і не перевищить суми 4,100 долярів. Ключ розподілу, запропонований цими організаціями для суми 4,100 дол.: ЦПУЕН — 1,500 дол., УСХС — 1,500 дол., СУВІ — 450 дол., ОУЖ — 150 дол. і УЦДОА — 500 долярів.

6. Для забезпечення найпекучіших потреб 30,000 українських залишенців у Німеччині й Австрії зорганізоване українське громадянство цих країн звертається до ЗУАДКомітету з проханням перевести на терені ЗДА збіркову акцію, після закінчення якої її вислід буде пересланий до Европи для розподілу через Координаційну Комісію при ЗУАДК.

7. Всі без вимку українські центральні організації в Німеччині й Австрії звернуться спеціяльною відозвою до українських жертводавців у ЗДА в цій справі й зобов'яжуться уневажнити всі окремі уповноваження на терені ЗДА, як теж відкликати всі збіркові листи на той час у ЗДА.

8. Установи, які входять у склад Координаційної Комісії при ЗУАДК, вітають постанови Екзекутиви ЗУАДКомітету про призначення 5,000 дол. на найконечніші потреби українських залишенців у Німеччині й підкреслюють потребу зужиття цього фонду в найближчому часі.

9. Важливість цього порозуміння наступить у хвилині затвердження його Екзекутивою ЗУАДКомітету в Филаделфії.

10. Відозва до українських жертводавців у ЗДА буде проголошена після затвердження цього порозуміння Екзекутивою ЗУАДКомітету.

О. Петро Голинський, генеральний вікарій, Прот. Паладій Дубицький, УАПЦ, д-р Василь Плющ, ЦПУЕН, д-р Володимир Бемко, УЦДОА, д-р Ярослав Гинилевич, УСХС, інж. Дам'ян Пеленський, КоДУС, Іван Небола, СУВІ, Ольга Павловська, ОУЖ, д-р С. Кальба, ЗУАДК".

Майже ні одна організація з Координаційної Комісії не дотримала вповні цієї умови. УСХС далі утримувала зв'язки з ЗДА, і тут безпосередньо переводила збірки, з яких не звітувала перед Комісією. Теж інші організації відмовились давати звіти. Для характеристики відношення до ЗУАДК прочитаю лист управи СУВІ ч. 779/53, з дня 13 серпня 1953 року:

„Вельмишановні Панове!

Вашого листа від 12. 8. 53. ми одержали.

Щоб зліквідувати врешті ту справу, котра гальмує нашу допомогову акцію, суму 600 дол. вимагаємо переслати до Зід Дойче Банк на наше банкове конто.

За розподіл цієї суми ми розрахуємось перед жертводавцями, але не перед ЗУАДКомітетом.

Наколи не зложите цих 600 дол. на наше банкове конто, тоді перешліть їх до УККА, а останній перешле ці гроші нам.

Нас дуже дивує, що Ви аж так турбуєтесь в листі про потреби залишенців. Нам, одначе, відомо, що ЗУАДК створив Координаційну Комісію не тому, щоб допомогти залишенцям, лише тому, щоб допомогти собі.

Ця ціла гра ЗУАДК не була щира і громадська і про це свідчить факт, що розрахунок і гроші Великодньої Писанки мали бути до кінця червня ц. р. а тепер вже половина серпня, а ЗУАДК не дуже то турбується потребами залишенців і пересилкою цих грошей. В цій справі вимагаємо розрахунку до кінця серпня, і коли до цього часу не одержимо розрахунку, будемо уважати, що призначені жертводавцями гроші для залишенців ЗУАДК зужив для себе.

Очікуємо скорого полагодження цих обох справ.

Підписані Іван Небола, голова і Р. Дебрицький — секретар".

В той час, як ті організації атакували ЗУАДК, ми переслали в Европу:

20 тисяч фундів товщу,
20 тисяч фунтів цукру,
2,500 50-фунтових пакетів,
2,500 пакетів КАРЕ,
9,000 долярів готівкою, як теж 3,000 дол. готівкою для організацій-членів Координаційної Комісії.

Тепер ЗУАДК зробив уже договір із урядом про розподіл для українців в Европі:

пів мільйона фунтів масла,
300 тисяч фунтів молока,
100 тисяч фунтів сиру,
100 тисяч фунтів яєць.

або один мільйон фунтів харчів вартости найменше пів мільйона долярів.

Для прикладу, як виглядає допомога ЗУАДК в Европі (а ця допомога є постійна), наведемо цифри розподілу за два тижні від 1 до 14 вересня ц. р.:

1434 фунтів цукру,
1474 фунтів товщу,
3013 фунтів молока.

для 571 особи і лише на терені Німеччини, не враховуючи приділу пакетів.

Для скоординування акції збірок на допомогу в ЗДА створено на засіданні організації 7 червня ц. р. Координаційну Комісію у ЗДА. До цієї Комісії увійшли: Антін Батюк від УКК, Лука Мишуга від Українського Народного Союзу, Теодор Миник від Українського Робітничого Союзу, Михайло Дуткевич і Павло Кравчук від Народної Помочі, Олена Лотоцька від Союзу Українок Америки, Роман Ґуглевич від „Самопомочі", М. Корнилів від Лікарського Товариства, Іван Поритко від Об'єднання б. Вояків, Михайло Ліщинський від Братства Вояків Дивізії, Павлина Різник і Оксана Ґенґало від Золотого Хреста. Ця Комісія, головою якої обрано Антона Батюка, заступниками Григорія Германа, Михайла Дуткевича, Олену Лотоцьку, Романа Ґуглевича і Михайла Ліщинського, а секретарями д-ра М. Корнилова й І. Поритка — винесла таку резолюцію:

УКРАЇНЦІ НА ПОЛІТИЧНИХ КУРСАХ У ВАШИНҐТОНІ

В рямцях культурно освітньої діяльности Відділу „Самопомочі" на біжучий осінньо зимовий сезон намічено низку відчитів та доповідей, призначених для ширшого гурта громадян долішньої дільниці Ню Йорку. Першу доповідь виголосив п. д-р Юрій Фединський дня 27 вересня в домівці Т-ва „Дністер", поділившись з присутніми своїми враженнями з побуту в Вашингтоні та участи на курсі для вивчення становища Америки в світі, і в Державній Конференції у справах громадянства. Доповідь викликала велике зацікавлення серед приявних, бо довідались з неї про такі речі, про які в нас мало говориться, а ще менше пишеться. Подаємо тому короткий зміст цієї доповіді й для читачів „Свободи".

Америка виграла мілітарно другу світову війну й виплила на першу світову потугу. Питання тепер ,чи зможе Америка також в часі миру справитися з нелегкими завданнями, які стоять перед державою цього типу. Над розв'язкою цього питання працюють американці в різний спосіб. Розглядові цього питання були також присвячені курси для вивчення становища Америки у світі, організовані Американським Університетом у Вашингтоні в літі ц. р. Курси займалися питаннями політичного, економічного й культурного становища Америки в світі. Учасники курсів були професори і студенти каледжів, а також журналісти з 26 стейтів Америки в числі 75, а понадто кілька чужинців, а то: дві гіндуски, один японський професор на амер. стипендії, один філіппінський юрист, один араб з Ливану і . . . вперше в цього типу курсах двох українців, в особах секретаря Пан - американської Конференції д-ра Вінкентія Шандора і доповідача, яких вислав на ці курси Український Конґресовий Комітет.

Керівник курсів проф. С. Е. Бурр представляв учасників курсу американців (загально) і чужинецьких (більш індивідуально) в ході відвідин різних високих установ столиці та загряничних дипломатичних представництв. Учасники відвідали Комісії Закордонних Справ Сенату і Палати Репрезентантів, Департамент Стейту, Конґресову Бібліотеку, Капітоль, Панамериканську Юнію, Міжнародний Клюб, Централю Національного Освітнього Товариства, а понадто амбасади: британську, французьку, індонезійську, венесуельську, острова Куба, знову ж в Ню Йорку (де відбувався останній тиждень курсів) Об'єднані Нації та окремі їх Комісії, Товариство Закордонної Політики, Американське Т-во Сприяння ОН. Самі курси основувалися на викладах, яких було щоденно два або три (двогодинні). Після викладів можна було ставити запити. Пополудні відбувалися семінари з дискусіями. Викладачами були професори Американського Університету й окремі запрошені спеціялісти з Департаменту Стейту. Тематика курсів дуже широка: загальні питання міжнародної політики, а понадто окремі доповіді на різні реґіональні теми з цілого світу. Поважна частина доповідачів походила з дотичних країн, і так про Індії говорив гіндус, про ісламський світ араб, про центральну Америку мексиканець, про Ізраїль радник Ізраїльської амбасади у Вашингтоні і т. д. Про питання зв'язані з Совєтським Союзом говорив проф. д-р Самуель Шарп з Американського Університету, про центрально - европейські питання д-р Геза Телекі і т. д. Було б дуже добре, якщо б вдалося в майбутніх роках переконати керівництво курсів, що на українські теми може й повинен говорити хтось з українських учених чи політиків.

Крім доповідей, семінарів і відвідин окремих установ відбувалися чайні вечори й прийняття, в ході яких учасники курсу мали змогу пізнати й пізнали цілий ряд цікавих осіб, чужинецьких дипломатів, американських політиків (з сенатором Спаркманом на чолі), понад 20 учителів з Данії, що були на проґульці по Америці, професорів Американського Університету. В офіційних і неофіційних розмовах була нагода, яку наші учасники курсів теж і належно використали, познайомити американців і чужинців з українською проблематикою. Справа нав'язання дипломатичних взаємин з Україною й Білоруссю була предметом дискусії два рази, подібно і питання Карпатської України, питання національних відносин в СССР, питання державности України, національних відносин в середущій Европі і т. д. Добувши адреси усіх учасників курсів можна було і буде познайомлювати їх з відповідною літературою на українські теми в англійській мові. Буде дуже добре, якщо і в найближчому році ці курси і їм подібні будуть заступлені також українськими учасниками.

В днях 16 до 19 вересня ц. р. відбулася у Вашингтоні Восьма Державна Конференція у справах громадянства. Серед соток учасників Конференції було лише три представники двох українських установ в Америці, а то два представники Українського Конґресового Комітету в особах адв. С. Яреми і адв. М. Пізнака і одного представника Головної Управи „Самопомочі" в особі доповідача.

Праці Конференції відбувалися в приміщеннях готелю Статлер у Вашингтоні і відбувалися на пленарних і комісійних засіданнях. Пленарні засідання, з участю високих американських достойників із генеральним прокурато р о м Бравнеллем на чолі, відзначалися імпозантною виставністю. Знову ж на комісійних засіданнях менші групи учасників Конференції (по кільканадцять осіб) застановлялися над одним питанням: „Яка ціна волі?" Це було центральне питання цьогорічної Конференції. Кожна група засідала по три рази по дві години. Учасники застановлялися під проводом керівників груп над такими питаннями, як „Що це є воля?", „які вороги волі?" як можна ще поширити волю в Америці?. На кінцевому, заключному обіді подали до відома всіх учасників висліди дискусій. Виявилося, що величезна більшість учасників не здає собі справи й не знає, що це є воля. Лише три групи (на 23) дали сяктак задовільну відповідь, підкреслюючи правильно різницю між волею і сваволею та звертаючи увагу на природні соціяльні обмеження беззастережної свободи одиниці в інтересах ближніх. Знову ж три інші дискусійні групи прийшли до висновку, що найбільшим ворогом волі є уряд держави, який тільки і придумує, щораз то більші обмеження одиниці. Дискусії відбувалися в атмосфері щирости й одвертости.

Найбільше враження на учасників робила урочиста церемонія судового засідання, на якому 45 нових американських громадян зложило присягу вірности своїй новій батьківщині. Головну промову на пленарному засіданню, яким відкрито Конференцію виголосив Голова Американського Освітнього Товариства, що об'єднує сотки тисяч учителів усіх видів шкіл. Він підкреслив вагу освіти для належного зрозуміння і належної оцінки проблеми волі. Головним промовцем на вечірньому бенкеті був апеляційний федеральний суддя Паркер, в якого промові були сильні протикомуністичні і протимосковські нотки. На заключному обіді говорив генеральний прокуратор Бравнелл про правосуддя сателітських держав у протиставі до американського правосуддя.

Також і ця Конференція дала нагоду поробити цікаві знайомства. Жаль, що тільки дві українські установи поцікавилися цією конференцією й вислали своїх представників. Наради відбувалися в 23 групах, тож навіть таке число делеґатів-українців не було б за велике. А нам треба чейже мати живий і найживіший контакт з американськими впливовими кругами. Делеґатами на Конференцію були самі передові люди Америки, з якими треба нам безумовно бути знайомими.

О. Гл.

Дирекція Т-ва У. Н. Дім у Ню Йорку

ПОВІДОМЛЯЄ:

1. До теперішніх щедрих жертводавців на Український Народний Дім у Ню Йорку, які закупили поверх 40 шерів (уділів) на поверх 1,000 долярів (Д. Кульчицька, П. Стасюк, п. Пуйда, п. Гелетій і, як перша організація, Хор „Думка") прилучився ще один: п. Гаррі Комуницький, давній іміґрант (як і всі вищезгадані), що на недільному вічі в Ню Йорку задеклярував 4 уділи на $ 100 і вплатив на це $ 40, але приніс сам збірщикові чек на $ 1,000, себто на 40 уділів.

2. Пригадуємо, що шери (уділи) продаються в таких домівках:

а) щоденно від 6-8 веч. в дотеперішньому „Стайвезант Касіно", другий вхід від 2 Еве. (ч. 140-42).

б) щоденно крім неділь у домівці 361 Від. УНСоюзу „Дністер", 119 Еве „А" в год. 7-10 веч.

в) щоденно у Т-ві „Самопоміч", 77 при 7 вул., в год. 4-8 попол.

г) у вівторок і четвер в Союзі „Провидіння", 121 при 6 вул., год. 5-7 попол.

Ті, що підписали заяви на уділи, будуть ласкаві вплачувати в одній з вищеподаних станиць УНДому задекляровані суми, одно, або дворазово, але доконче до кінця цього місяця грудня.

3. Поіменний виказ усіх уділовців буде оголошений друком після 1-го січня 1954 року.

Дирекція УНДому

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Анн Арбор, Міш.

Доповідь проф. І. Шевченка

Дня 19. XI. 1953 р. за стараннями Української Студентської Громади при „Юніверзіті оф Мішіґен" відбулася доповідь проф. Ігоря Шевченка на тему „Візантійські елементи в ранній українській культурі".

Приймаючи запрошення голови Громади, п. Степана Михайлова, на доповідь прибули ряд професорів, включно з деканом Слов'янського Відділу, професорами російської та візантійської історії, як і ряд професорів російського походження.

В своїй доповіді (по-англійськи) д-р Шевченко виказав глибоке знання предмету та збагатив візантологію виявленням кількох його індивідуальних знахідок, які дотепер ще були неспостережені знавцями цієї ділянки.

Тисячолітня тяглість української державницької традиції, виринула так чітко і незаперечно, що в жвавій науковій дискусії, яку професори провадили, при чаю, після викладу, ця точка знайшла повне признання. В даних обставинах це слід вважати за поважний осяг.

УСГ в Анн Арбор, яка за два роки свого існування проявила чималу активність (радієві передачі, телевізійні виступи, виставки, допомога залишенцям, і т. д.) розплянувала на 1953/54 рік цілу чергу таких доповідей. Слідуюча на черзі доповідь професора російської історії д-ра Лоґанова-Ростовського, в якій він висловить свої думки про російсько-українські відносини в майбутньому.

О. Б.

Дітройт, Міш.

Загальні Збори Відділу ОбВУА

Дня 8 листопада ц. р. в залі Амер. - Українського Осередку при вул. Карпентер відбулися річні Загальні Збори Відділу Об'єднання б. Вояків Українців Америки. Зборами, на які прибуло кілька десяток членів, проводила президія в складі: д-р Петро Віланюк — голова, Іван Вілоус — заст. і Роман Юшкевич — секр.

Уступаюча Управа підкреслила в своєму звіті, що Відділ не мав змоги влаштувати річниць і свят, як це було попередніх літ, але зате присвятив більше уваги справам, які безпосередньо відносяться до б. вояків. В звітовому році започатковано створення при Відділі інвалідського фонду, до якого ввійшли місячні пожертви членів і збірки з різних нагод. Відділ уділив нашим інвалідам в Німеччині й Австрії допомог на округло $ 300. Звернено увагу на при'єднання нових членів і число нашого членства побільшилось на кільканадцять б вояків. Відділ влаштував кілька менших імпрез, як, нпр., річницю „Базару", на якій було около дві сотки слухачів, де доповідачами були ген. Б. Палій-Нейло, проф. Іван Розгін, і п. Іван Мурга. Відділ співпрацював, як їх член з Відділом УКК і Федерацією Американських Українців. Нав'язано співпрацю з станицею Бр. І Див. УНА й іншими організаціями. Співпраця між Відділом, а Головною Управою ОбВУА була якнайкраща. Відділ виконував всі свої зобов'язання.

По дискусії і уділенню уступаючій управі абсолюторії, вибрано на наступний рік Управу Відділу в такому складі: голова — Іван Вілоус, члени Управи — д-р А. Вусик, полк. Д. Жупінас, проф. Е. Яворівський, інж. В. Маріяш, дир. А. Наконечний, сотн. М. Кардащенко, інж. Р. Крохмалюк і Р. Юшкевич. Контрольна Комісія: голова д-р П. Віланюк, члени — д-р А. Когут і С. Левкут. Тов Суд: ген. В. Палій-Нейло — голова, д-р В. Лисий і радн. Д. Несторович — члени.

Нова Управа поставила собі такі завдання: збільшити інвалідський фонд при Відділі, співпрацювати з Комісією Сус. Служби при ОбВУА для придбання фондів на „Дар для українського інваліда", працювати над при'єднанням нових членів, присвятити багато уваги збірці воєнних пам'яток і споминів з визвольних змагань, запізнати членство і громадянство з найновішими військовими здобутками, співпрацювати з іншими комбатантськими організаціями і брати якнайактивнішу участь в громадському житті Дітройту.

Іб

З'їзд українців у Бразилії

В рямках святкувань столітнього ювілею бразилійської провінції Парана, в якій скупчується понад 80% всієї української еміґрації, Українсько - Бразилійський Комітет для тих святкувань зорганізував у порозумінні зі всіми товариствами традиційний маніфестаційний з'їзд української колонії від 31. 10. до 2. 11. ц. р. В ньому взяли участь делеґації від усіх українських організацій і скупчень у Бразилії. Перший день з'їзду був присвячений вшануванню сторіччя Парани, в програму якого входили святкові збори з привітаннями й репрезентаційний концерт для офіційних чинників провінції. На зборах промовляв губернатор Парани, д-р Банто Муньоз да Роша, і провінціяльний посол д-р Йосип Ділай від української колонії. Другий день з'їзду присвячений Листопадовим Роковинам і вшануванню 700-ліття Львова. Третього дня відбувся загальний конгрес української колонії з рамени Українського Конґресового Секретаріяту та академія для вшанування жертв голоду в Україні. Цей з'їзд української колонії був найбільшою маніфестацією, що її колибудь дотепер влаштували бразилійські українці.

Гарвардський Університет у Кембриджі, Массачузет, має бібліотеку, що нараховує понад п'ять мільйонів томів. У З'єдинених Державах є ще чотирнадцять університетських бібліотек, що мають понад мільйон томів кожна.

Найбільший глетчер в стейті Колорадо, що має індіянську назву Арапаго, править за водний резервуар для м. Булдер, де міститься університет Колорадо. Це місто посідає виключне право на цю льодову поверхню в квадратову милю завбільшки.

З наших буднів

ЛЮДИНА — ЗАГАДКА

Хтось колись сказав, чи написав, що людина для людини залишиться навіки загадкою. Для мене, безумовно, залишиться навіки загадкою пан директор Соломка. І земляки ми, і майже, однодумці, бо з одного табору походимо, а, от, не можу розкусити головіка — що в ньому сидить, яка в нього, так би мовити, плятформа.

Але хай факти говорять самі за себе.

Це була середина літа, вершок т. зв. в Галичині „огіркового сезону". Стояли ми обидва з директором в одній книгарні на долині міста та й вичікували, коли п. Кусий привезе з Джерзі Сити нове число „Свободи". Власник книгарні обмітав мітовкою порох з пожовклих видань з 1913-го року, автоматичний патефон грав безперестанку „Думи мої", а так, взагалі, атмосфера була скучна і майже безнадійна.

В певному моменті пан Соломка зробив такий драматичний рух, як Богун під Берестечком, т. зн. показав рукою на полиці, завалені літературою, і промовив:

— Ну, скажіть, навіщо кому придалося те все барахло? Цілі гори паперу — а читати нічого. Ну, нема що в руку взяти!.. Прошу, будь ласка: видання Академії Наук — 16 сторінок друку . . . „Трагедія Вінниці" — 24 сторінки. „Малий декляматор" — 36 сторін. Брошури, брошури і брошури . . . Була в нас колись література, а зійшла на брошури. Була наука — зійшла на „пригинки". Були письменники — зійшли на малих фейлетоністів. Так, як той гуцул з Косова казав: „Були великі пани, та й си змаціцькали!" Отак і ми всі „змаціцькалися", розмінялись на дрібну монету, поброшурились . . . Сором, сором перед лицем культурного світу, а, хоч би, перед Америкою! . . Та перейдіться нині по 42-ій вулиці і Бродвею, загляньте за книгарські вітрини — які в них прекрасні видання появляються, яка масова книжкова продукція! Оріґінальна й перекладна література, проза, мемуаристика, історія, політика, дипломатія — а все поважні — об'ємисті томи, по 500-1,000 сторін друку! А в нас що? . . „Малий декляматор"...

Тут пан директор махнув рукою таким багатомовним жестом, що міг лише означати одну, розпучливу правду: „Не тратьмо сили, спускаймося на дно".

А мені стало тоді дуже сумно . . . Тим сумніше, що в глибині душі я признавав йому рацію.

. . . Так склалося, що десь в жовтні ц. р. ми знову зустрілись з директором у тій самій книгарні. І так воно дивно, виняткова дивно склалося, що, саме, в тому часі на наших книгарських полицях появились, майже одночасно, декілька поважних видань: „Рай" Василя Барки, „За стрілецький звичай" О. Лисяка, „Поміж берегами" Ярославської, „Огненне коло" Багряного, Ювілейний Збірник „Наш Львів" . . . Все те — книги солідні, по 300 - 400 сторінок друку, гарно оформлені, немалої літературної вартости. Серце раділо й душа діставала крил, що було, нарешті, — „що в руку взяти"!

А тут, стоячи поруч мене пан директор Соломка, говорить:

— Ну, скажіть мені, навіщо вони друкують такі грубі томища? . . Для кого? Хто ж нині має час читати? . . Після важкої, виснажливої праці вертаєтесь додому ледве теплий, і де ж тоді у вас найдеться сила та охота братись до читання повісти, чи роману? . . От, ще якусь гумореску, чи новельку можете стравити перед сном, тільки ж не роман з підсовєтського побуту, ради Бога! Та ви дивіться на американців, що вони читають: „джовки", „картини", кишенькові видання по кводрові штука. Трудно, називається, таке тут темпо життя! . . Але що з того? Ми сидітимем закордоном і сто років і нічого від людей не навчимося. Люди вже думають про міжпланетну комунікацію, а ми ще далі тягаємось волами! . .

І пан директор безнадійним жестом махнув рукою . . .

А мені стало дуже сумно на душі. Бо коло мене стояла рідна, близька по крові людина, але людина-загадка . . .

Ікер

Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належитість (відповідно до величини оголошення) переслати разом з текстом.

Адміністрація „Свободи".

Спорт

СК СУРФ БАЛТІМОР, МД — УСТ ДНІПРО БАЛТІМОР, МД 2:0 (0:0)

Якось, останніми часами, не везе УСТ „Дніпро в Балтімор, Мд. Це вже треті підряд змагання програні у цьому сезоні; СК Спайк 5:0, СК Морштайн 4:3 і останні з СК Сурф 2:0.

Невдачі почались на змаганнях з СК Спайк. УСТ Дніпро виступив, того дня, у резервовому складі. Не дивниця, що, противник, користаючи з цього, почав напирати на ворота, почав стріляти ґолі.

Невдоволена цим частина публіки почала голосні протести. Крики під адресою судді викликали у змагунів враження, будьто би їм діялась кривда, і починають „самі сваритися з суддею. Вислід цього: дискваліфікація трьох змагунів за неспортову поведінку на площі, захитання доброго імени дружини, і високопрограні змагання. Частині публіки, схильній до голосних протестів, слід пам'ятати, що на площі рішення судді зобов'язують, хоч, часом можуть бути і мильні. Крики й грозьби тут нічого не поможуть.

Змагання з СК Морштайн програв „Дніпро", по рівнорядній грі, незаслужено у відношенні 4:3.

Тепер дещо про останні змагання з СК Сурф, що є лідером табелі і досі не програв жадних змагань. Це дружина, що має за собою кільканадцятьлітню футбольну практику. Тут зазначимо, що УСТ Дніпрові удалось осягнути цей вислід завдяки надбанню нових змагунів, що зголосили своє приступлення до клюбу.

Початок і перебіг гри зовсім не вказували на те, що Дніпро програє. Гра, що весь час велась у швидкому темпі, спокійна, без виразної переваги котроїсь з дружин „Противник не грає якоюсь виразною системою. Про вислід рішили дві нагоди, щасливо використані у 61 хвилині лівокриловим Кросом і в 68 хвилині чільником Ді Фонзом.

УСТ Дніпро протиставив їм дещо необдуману гру вперед, без уставлювання грачів на позиції і „що дуже важне, без докладних подач. Ці завваги відносяться, головно, до нападу. Дефензива грала більш обдумано На вирізнення заслужив воротар Аннюк, що боронив, здавалось, у безвихідних ситуаціях, і Чумак, який заповідається на першоякісного змагуна.

П.-вич

ПІД УВАГУ УКРАЇНСЬКИМ ШАХІСТАМ

Українці, як відомо, мають хист до гри в шахи й існують різні українські гуртки шахістів. Тому шкода, що ні одне з наших шахових товариств не є зареєстроване в Шаховій Федерації З'єдинених Держав і не має з нею ніяких зв'язків. Особливо дивна відсутність з списку товариств нашого активного Т-ва „Леви" в Шикаґо, які між ін. мають між своїми членами шахового майстра п. М. Турянського.

Членство наших товариств в Шаховій Федерації дасть змогу оглядати вклад українців для шахового мистецтва в Америці. За інформаціями та аплікаціями треба звертатись до:

Mr. Kenneth Harkness
U.S.C.F. Business Manager
93 Barrow Street
New York 14, N. Y.

О. Симиренко

ХТО ПОЇДЕ ДО МЕХІКО?

„Мід-Вест" (репр.) — Шікаґо (ол старс) 0:1 (0:0)

У підготові до змагань за мистецтво світу 1953/54 Американський Футбольний Союз (Ю. С. С. Ф. А.) робить заходи у напрямі створення репрезентації ЗДА (нешенел тім), яка мала б зустріти Мехіко (правдоподібно у Мехіко Ситі) вже в половині січня 1954 р. З цієї нагоди відбувся у Шікаґо в день Свята Подяки перший пробний матч між збірною Мід-Вест та збірною Шікаґа.

Після дуже слабої гри по обох боках — перемогли шікаґівці з Куцаном на лівому чільнику та Маркевичем на лівому крилі. Одинокі ворота здобув Вентимілля з подачі, а властиво відбитого воротарем стрілу Маркевича. Згадані українці запрезентували себе ще відносно найкраще й повинні обидва знайтися в складі своєї зони на змаганнях проти репрезентації східніх стейтів, в якій, як зачувається, є теж один український змагун ... І питаючись: хто поїде до Мехіко? — маю на думці не зовсім виключену можливість, що декому з українських вибранців пощастить здобути безплатний „тікет" на їзду у країну ацтеків.

Роман Дублянища

Українсько-Американські Ветерани створили Добродійний Фонд

Ню Йорк. — Українські Американські Ветерани — організація, що об'єднує б. вояків американської армії українського походження, створили Крайовий Добродійний Фонд, головою якого обрано Володимира Бакада з Ню Йорку. Безпосередньою метою Фонду є здобути відповідні засоби на висилку різдвяних подарунків для тих вояків українського походження, які виконують військову службу поза кордонами З'єдинених Держав, або знаходяться в лікарнях. Крім того, з Фонду одержуватимуть допомогу вдови і сироти та рідні поляглих побратимів. До Управи Фонду, крім Володимира Бакада, увійшли: Иосиф Сміндак з Ню Йорку, о. Г. О. Кулик з Шикаґо. Григорій Герман з Джерзі Сити та Генрі Джепіл з Гартфорду. Жіночу Секцію при Фонді очолює Стефанія Ґорбай з Филаделфії. Пожертви на цілі Фонду прохається висилати на адресу: National Welfare Fund, U.A.V., P. O. Box 206 Cooper Sta., New York 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ДІВЧИНА ВИГРАЛА КОНКУРС КРАСИ

Ню Йорк. — Щойно тепер повідомлено, що після недавньої Міжнародньої Жіночої Виставки відбувся конкурс здоров'я і краси для дівчат поодиноких національних груп, які брали участь у виставці. Дівчата були зодягнені в національні костюми. Для кожної національної групи була призначена одна перша нагорода у формі золотої бранзолетки. Першу нагороду в українській групі одержала 11-літня Марта Копач, дочка ветеринарного лікаря д-ра Володимира та Ірини Копачів. На закінчення конкурсу відбулася імпреза, в якій найбільше оплесків збирала за свій виступ балетна школа примабалерини Валентини Переяславець.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС!

● РОЗШУКИ ●

ТЕКЛЯ РИХЛЄВИЧ пошукує **АННУ РИХЛЄВИЧ** дочку Теклі і Казимира, що походила зі села Загайці, біля Підгайців. В 1916 р. ми жили разом в Seatle, Wash. До Америки приїхала до тіточної сестри Марії Фінфа. Хто знав би про неї, або вона сама прошу писати на адресу:
TEKLA RYCHLEWICZ
492 Claremont Parkway,
Bronx 57, N. Y.

ПОШУКУЮ односельчанку Марію **СТЕФУРАНЧИН** (зам. Котельницька) походить із села Рожнова, пов. Косів, Зах. Україна. Перебувала на скитальщині в Байройті, Баварія. Хто знав би про її теперішню адресу або вона сама прошу голоситься на адресу: Василь Ватаманюк син Василя (Ванилівський)
WASYL WATAMANIUK
118 Warren St., Hudson, N. Y.
Прошу ласкаво інші українські часописи про передрук.

ЛЕСЬКІВ МАРІЮ, дочку Олекси і Юстини, що походила із села Руда Сілецька, пов. Камінка Струмилова, пошукує **ЛЕСЬКІВ СТЕПАН**. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу зголоситись до: LESKIV/ STEPAN, 3336 Junction Avenue, Detroit 10, Mich.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.